

MIKOŁAJ ŻUK

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Saper Mikołaj Żuk, rocznik 1917, rolnik, kawaler.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Wzięty do wojska 6 maja 1941 r. Woroneż, kolumna samochodowa.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Kolumna samochodowa Woroneż, obozy pracy – Uljanowsk, Syzrańsk [Syzrań].

4. Opis obozu, więzienia:

Kolumna samochodowa Woroneż – koszary murowane poza miastem. Ciasnota na salach (prycze). Wody pod dostatkiem, łaźnia dość często. Obóz pracy – w pomieszczeniach we wsi, następnie w ziemiankach. Ciasne pomieszczenia, brak powietrza. Duże zawalenie, brud, epidemia tyfusu.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

W Woroneżu żołnierze różnych narodowości. Obóz pracy: zwolnieni z wojska sowieckiego Polacy, Żydzi, Ukraińcy, rekrutujący się z różnych sfer społecznych. Donosicielstwo wśród Żydów i Ukraińców.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Czas pracy nieokreślony, całodzienna, często nocna. Praca przy budowie i rozładowaniu okrętów rzecznych. Normy pracy wysokie, praca bardzo ciężka. Wynagrodzenie w postaci wyżywienia. Wyżywienie bardzo słabe. Brak ubrań i obuwia.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Stosunek władz bardzo zły. Wymierzanie dużych kar. Częste rewizje i badania. Propaganda komunistyczna i antypolska. Wiadomości o Polsce nie podawali.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Dobra, lecz mało skuteczna ze względu na marne odżywianie. Brak przeglądów lekarskich i opieki lekarskiej (epidemia tyfusu). Lekarze sowieccy.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

W czasie pobytu w wojsku możliwość korespondowania z krajem. Listy i paczki ginęły.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Uciekłem z obozu w Syzranii. Nie informowali o tworzeniu się polskiej armii. Do Wojska Polskiego wstąpiłem w czerwcu 1942 r. w Guzarze [Guzor].